

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttár sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi és köz-
gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasarnap.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.Előfizetési pénzek és reklamációk
Rónai Frigyes kiadó
címére küldendők.

XXX. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRIYS LAJOS.

25. szám.

A kötelező tűzkárbiztosítás.

Régi keletű az eszme — a községek, városok részére biztosítani, habár csak kisebb részben is, azt a hasznot, amit a részvénytársaságok a tűzkar ellen való biztosítás terén elérnek. Az 1902. évben, néhai Zechmeister Károly volt győri polgármester vezérlete alatt megalakult polgármesteri értekezleteken őlt hivatalos és határozott alakot a kívánság, hogy a városok a kötelező községi tűzkárbiztosítás útján könynyítsenek terheiken s legalább kis részben — pótladó nélkül hozzájussanak azokhoz a költségekhez, amelyeket a lakosság biztonsága érdekében fentartott, de a kisebb kockázat folytán a biztosító társaságok érdekeit is szolgáló — tűzoltó intézmény évenként megemészt.

A megnyilvánuló kívánság nem csak méltányos, hanem megérthetően jogos is. Modern, fejlődő alapokra fektetett tűzoltóság főhivatása a megelőző tűzrendészet — a lakosság érzékének fejlesztése abban az irányban, hogy tartózkodjék mindentől, ami az emberi előrelátás szerint tűzveszély előidézésére alkalmas, olyan irányba terelése az építkezéseknek, hogy a tüzesetek száma a legkisebbre csökkenjék, végül a tűzoltási szerekeknek, intézkedéseknek olyan megválogatása és elrendelése, hogy a kezdődő veszedelem már lehetőleg csírájában és az anyagi javaknak minél kisebb veszteségével legyen elfojtható. Amikor azonban a megelőző tűzrendészet az emberi élet, az anyagi javak s az általános közbiztonság szolgálatában áll, ugyanakkor védelmezi a biztosító intézetnek anyagi érdekeit is, mert nagyobb tűzkar veszteségétől óvja meg. Ezt a kettős érdeket azonban a község, a város nagy pénzzel fizeti meg, mert

jól szervezett, állandó tűzoltóság tízezrekbe kerül, közepes nagyságú városokban negyvenötvenezer koronába, lélekszám szerint átlag 1—1.5 koronába. És itt az egyik oldalon az egész teher viselés, a másik oldalon az egész anyagi haszon élvezése teszi érthetővé a kívánság és törekvés méltányos és jogos voltát.

A kötelező községi tűzkar biztosítás eszméje, most, hogy a városok országos szövetsége Wennes Jenő győri polgármestert a törvényjavaslat kidolgozásával megbízta, egy lépéssel közelebb haladt a régóta várt megvalósulás felé. A megbízás nem akar véletlent, vagy elismerést jelenteni abban a vonatkozásban, hogy az utód oldja meg a kérdést, akinek elődje Zechmeister Károly pengette meg először az eszmét. Győr városa ugyanis a községi tűzkárbiztosítás kérdését elfogadott szabályrendeletében a maga részéről megoldotta, a szabályrendelet a belügyminister megerősítését várja ez idő szerint.

A város törvényhatósága által elfogadott tervezet a kereskedelm. törvény 264. §-ából indul ki, amely szerint „biztosítás tárgya lehet minden, mi a biztosítottra nézve pénzben kifejezhető értékkel bír.” A város területén lévő épületek adótárgyat alkotnak, azoknak állami adója után kiroható városi pótladó a városra nézve pénzben kifejezhető értéket jelent s ennek az értéknek a tűzveszélytől való megóvása a városra anyagi érdek, amely érdek megvédelmezését a magántulajdonosra nem bízhatja. Ezért kimondja a szabályrendelet, hogy a város területén lévő összes épületeket a város biztosítja akként, hogy a biztosítást hivatalos becsles alapján annak a vállalatnak adja, a mely a legolcsóbb díjtételeket szabja, s a mely a városnak a legmagasabb szerzési és beszédési

jutalékot adja, a biztosítási díjakat a közadókkal együtt a város szedné. A hivatalos becsles a múlt évben lefektetett új házadó kataszter adatai alapján nagyobb fáradság nélkül meg-ejtethető, a díjak beszédése pedig lényegtelen költségtöbbletet okoz. A kötelező községi tűzkar biztosítás ilyen módon való megoldása kötelező voltánál fogva több érdeket utal a biztosító társaságokhoz, jobban megosztja a kockázatot s így emeli az üzleti hasznot, de egyuttal lényeges szerzési, kezelési és jutalékköltségek megmentésére vezet. Ez utóbbi díjak illeték a várost, s megejtett számítások szerint felében fedezné a tűzoltó intézmény fentartására fordított évi kiadásokat, a szabad verseny kikötésével pedig a biztosítási díjat fizető közönséget is alacsonyabb díjtételekhez juttathatná. A kérdések Győr város közönsége által tervezett alakban való megoldása azonban azt a veszedelmet rejtheti magában, hogy a biztosítási társaságok vagy egyáltalában nem adnak ajánlatot, vagy kartellbe lépnek, és a díjtételek megemelésével vágnak vissza a biztosított közönségre. Ennek a veszedelemnek is van ellenszere, a belügyminiszternek már most biztosítania kell a várost arról, hogy ilyen esetben joguk van önmaguknak felállítani a községi tűzkar biztosító-intézetet és pedig kötelező alapon. És ezen a ponton jelent a városok országos szövetségének a kérdésbe való beleavatkozása nagy fontosságot. Értesüléseink szerint ugyanis a belügyminiszter Győr város szabályrendeletét, — mert mélyen belenyúl a magántulajdonba, a törvényhozás megfelelő rendelkezésének kikérése előtt — nem hagyhatja jóvá. A városok országos szövetsége elé tehát az a feladat hárul, hogy Magyarország összes városainak érdekét sorakoztassa, a kor-

Tárca.

Régi és új ember.

Írta: Kenedi Géza

Valami börtönlátogatásba keveredtem. Szívesen utam bele az orromat abba a nagy műhelybe, ahol a fésült emberi lelkeket reparálják. Sőt az igazat megvallva, magam is könyitok valamit ehez a mesterséghez.

Hát nézegettük ezt a különös műhelyt. Benyitogattunk a közös termekbe, a furó-faragó szobákba, a konyhába, legvégül pedig a magánzárkákba, a hol a kódexben boldogult embertársaink, akár egy sziklaban, várják a föltámadás nagy napját, eladdig pedig égbekiáltó módon unatkoznak.

Nohát, a kik tulságos humánusnak tartják a modern börtönrendszert, hát próbálják ki előbb, hogysem beszéljenek felőle.

Imigyen jártunk a nagy épületben. Megkóstoltuk a rabkosztot is azt igen jónak és ízletesnek találtuk. A látogatás t. i. előre be volt jelentve. Megnézegettünk a falakat s nem volt Pókháló sehol. Megkérdeztünk néhány fegyenczetet s tudomásul vettük, hogy valamennyi „ártatlan” mint a ma született bárány. (Valóságos barátoktársom az ilyen.) Legvégül pedig teljes megelégedésünket fejeztük ki a „látottak” fölött, miut azt az olvasó már mindjárt az elején kitalálhatta.

Már éppen kitakarodó-félben voltunk, mikor az udvarról egy csoport rabot vezettek föl a czellákba, valamennyi a fegyenczek durva pokrócz ruháját viselte. A sétáló: jöttek. Eppen arra vezették el őket mellettnk.

Nini, hisz ezt az összeesett embert én már régen ismerem. Az öreg Hammer, a bankár. Tulajdon maga. Vagy hogy csak árnyéka önmagának!

A bizottság megállott egy percze s részvételnézte a roskatag alakot: Az ügyész maga is megcsóválta fejét:

— Úgy nézem, az öreg sem sokáig viszi már. Nagyon összeesett.

Az igazgató erősítette:

— Későn fog belejönni a turnusba. Mire „föltélesen” el lehetne bocsájtani, akkorra föltétlenül itt hagy bennünket. Még sietteti is. Keveset eszik, sokat köhög és nem beszél senkivel. Még a kórházba sem akar menni, pedig váltig unszolom... Hja, nagy dolog fekszik öreg szíven.

— Azt hallottam, hogy másnak a bűnét vette magára, — vetette oda a meggondolatlan jegyző.

Az ügyész nyomban ráduplezott:

Hüm, hüm! Edes öcsém, magából sein lesz ám jó bíró soha. Én magam vádoltam az öreget. Váltóhamisítás, teljes bizonyíték: négy évi börtön. Lóváhagyta mind a két felsőbb fórum. A józan észhez pedig nem lehet ápellálni, mert ilyen fórum egyáltalán nem létezik.

Az urak fanyarai mosolyogtak s kifelé indultak a purgatóriumból. Én maradtam leghátul s loppal visszanzétem egy kiesit.

Az öreg Hammer megállott a zárka küszöbén egy pillanatra, miut egy szobor. Alighanem meghalotta a beszédet. Szakállja idegesen reszketett s becssett, egy színű szeméből néhány könnyesepp gondult alá a hófehér szálakon. Valami fájdalmas, vértanul, mosoly lebegett az ősz ember ajkai körül s mikor észrevette, hogy csak egyedül én nézek rá, hirtelen a szívéhez szorította bal kezét.

De ez az egész jelenet csak addig tartott a medgy villámcsapás. Az öreg Hammer hirtelen átlépett a zárka küszöbén s azon túl nem láttam többé.

De elég volt ebből ennyi is, hogy az ő tragédiája tisztán, megrendítőleg tisztán álljon szemem előtt mindörökké.

Tehát mégis úgy igaz, a hogy beszélük. Az öreg magát kárhóztatta el, hogy vértanúságot szenvedjen egy másikért. A régi erős emberség ütközött össze a korszak fésült lelkiismeretével s a régi erkölcs ide került a börtönbe, míg amaz odakünn sütkérezik az élet szabad verőfényében.

Szent tragédia ez, melyhez avatatlan kézzel nem volna szabad hozzányulni; de megcsapott a meleg déli verőfény, a mint az urakkal kiléptem a börtön-épület fokapuán;

— Igen, igen, az öreg Hammernek nem ott volna a helye, abban a rideg, homályos cellában. Hanem idekünn, közöttünk, a hol a napfény és szabadság ragyog, még a leghitványabb csuszó mászó féregre is s a hol az emberek mind-mind becsületes lények, — vagy legalább azt hisszük róluk, hogy azok.

Mert nem mindenki becsületes ember még azért, mert nincsen becsukva.

Tessék csak leülni délutánokint az Erzsébet-tér valamelyik padjára. Olcsó mulatság: csak 6 fillérbe kerül. De ezen áron azután végig lehet nézni vagy tízezer embernek az ábrázatját, a ki ott sütkérezik a tavaszi napfényben. Egész eleven muzeum annak, a kinek hozzá való szeme van.

Annak előtte öt óra tájban itt szokott végig vonulni a fiatal Hammer is, ragyogó szépségű nejjével. Annak az öregnek a fia.

Igy kívülről nézve igazán szép pár ember. A férfi nyulánk, elegáns ur, szénfekete bajuszszal, élénk

1615/910. tksz.

Utóárverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kőszegi takarékpénztár végrehajtónak özv. Gregorits Józsefnek szül. Schumeth Mária kőszegi lakos végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében Krivanek Alajos és neje született Osvald Erzsébeth kőszegi lakosok utóajánlata folytán, a területén fekvő következő ingatlanokra u. m.:
özv. Gregorits Józsefnek született Schumeth Máriának a kőszegi 235. számú tjkvben. A I. 1-2. sor 365. és 366. hrszám ingatlanára 1540 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1910. évi július hó 18. (tizennyolc) napján délelőtt 9 orakor

a kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Arverezni szándékozók utóigérőket kivéve tartoznak az ingatlanokbecsárának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

A kőszegi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság 1910. június hó 3 án. Halász Ernő s. k. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:
Péczely Gyula,
kir. telekkönyvvezető.

1432/1910. ikt.

Utóárverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy néhai Halper Ferencz örökösai végrehajtónak Koczor Samu és neje Glatz Terézia végrehajtási ügyében Csanits András és neje Bigner Anna kőszegi lakosok utóajánlata folytán, a területén fekvő következő ingatlanokra u. m.:

Koczor Samu és neje Glatz Teréziának a kőszegi 621 sz. tjkvben A I. 1-2. sor 1141. 1142. hrsz. 671 hársz. alatt felvett ingatlanokra a 715. kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, hogy a fentebb megjelölt ingatlan az

1910. évi június hó 30. (harmincadik) napján délelőtt 9 orakor

a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyáltatni.

Kőszegen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság 1910. május hó 18-án. Halász Ernő s. k. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:
Péczely Gyula,
kir. telekkönyvvezető.

RETHY BELA
PEKETE FÜZÜKORKA
BEKESCSABAN
ÁR 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurat ellen nincs jobb a Réthy-féle pekete-fü czukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utáuzata van.

Egy doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Zongora raktár.

KULHAY KÁROLY

zongora készítő és hangoló
Szombathely,

Kossuth Lajos-utca 19. szám.

Elvállal zongora hangolást, valamint zongorák és pianinok javítását és ujraborozását, szakszerű kivitelben jótállás mellett.

Kátránytölemez,

facemant- és valódi aszfaltlemez-bufodések a legszolidabb kivitelben, a legmesszebbmenő szavatossággal. Minden szakbavágo kátránytölemez gyártása. Minden fajta tető- és elszigetelő-lemeznek készítése. Kultsegelóiranyzat és műszaki felvilágosítások ingyen.

Szabadalmazott horonylemez nedves falak

ellen. A jelenkor legtokéletesebb egyedül célszerű és legolcsóbb elszigetelő eszköze. — Védeszköz istállógós ellen. Számítalan elismerőlevél. Prospektus ingyen.

MENZEL K. C. Pozsony.
Fiók: Szombathely.

Nyomdász tanoncnak

felvétetik egy jóra való fiu.

Rónni Frigyes
nyomdatulajdonosnál.

BOLINDER-nyersolajmotorok

csak

SZABÓ EMIL és TÁRSA cégnél

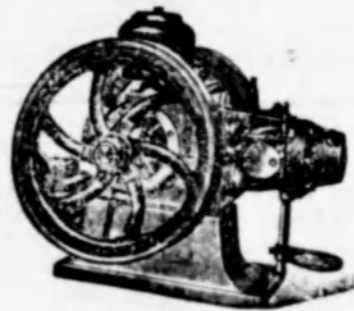
Budapest, V., Ferenc-József-tér 6. szám

(Gresham-palota, a lánchíddal szemben) kaphatók

Szolgálatok:

Szabók

Budapest.

Telefon

76-48.

Szivógázmotorok. Benzinmotorok.

Cséplőgépek. Malomberendezések.

Arjegyzék ingyen és bérmentve

JOLJAR
HA VALÓDI
PALMA KAUCSUK
SAROK
VAN CIPŐJÉN

ROSSZUL JAR
HA NEM GYÜVELA
VÉDJEGYRE
TESSÉN
KIPRÓBÁLJUK!

Kőszegen kapható Róth Sándornál.

Őszi trágyázás.

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb phosphorsavas műtrágya!

Csak akkor ha ilgen van és ólomzár

valódi zsákban eredeti van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaspophatfabriken, Berlin

vezérképviselője

Budapest, VI., Andrássy ut 49

Nyom. Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat
CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt

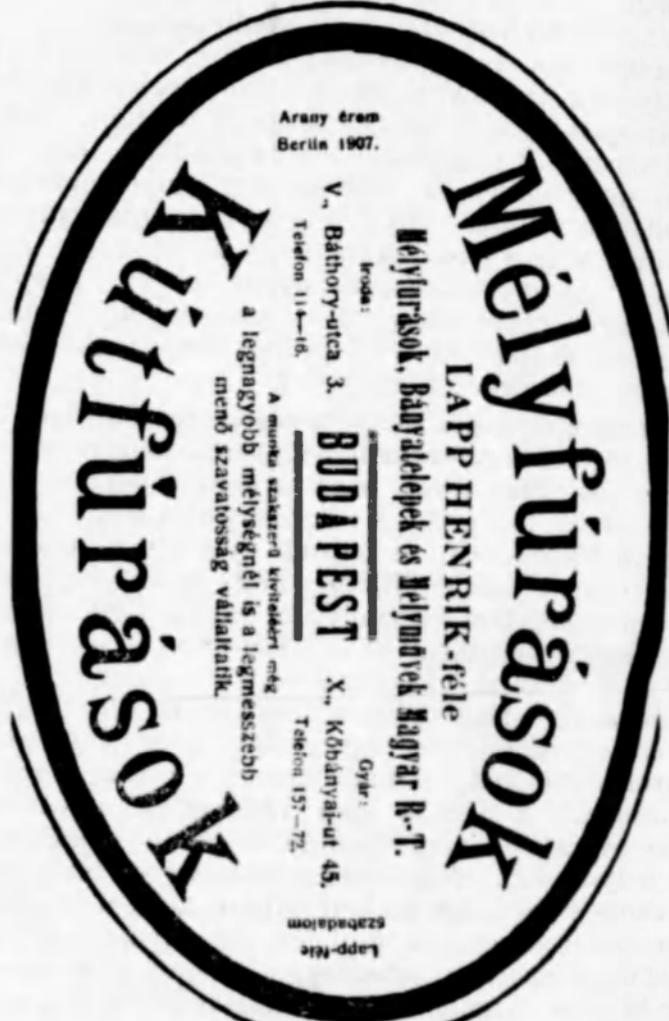
Kapható minden jobb üzletben.

Üzletszolgát

azonnal felvesz

Schaar József,
fűszerkereskedő Kőszegen.

Mélyfűpásók
LAPP HENRIK-féle
Mélyfűpásók, Bányatelepek és Mélyfűpásók Magyar R.-T.
Központ: V. Bányatelepek 3. Budapest X. Köhalykai utca 45.
Telefon 11-116. A munka szakszerű kivitelét és a legmesszebbmenő szavatosságot vállaljuk.

A Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

KŐSZEGI FIÓKJA

Kőszeg, Király-út 755. sz.

a Pozsony szab. kir. város által kibocsátott 20 millió névértékű 4%-os törlesztéses kötvények vételére megbízásokat elfogad 91.50 kibocsátási árfolyamon, hozzáadva az 1910. június 1-től az átvétel napjáig járó 4% szelvény kamatokat.

Tekintettel azon körülményre, hogy a kibocsátási árfolyam igen kedvező, a kötvények adómentesek, kaució képesek és sorsoltatnak, tőke befektetésre nagyon ajánlhatók.

A fiók takarékpénztár a hivatalos órák alatt az érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szolgál.

Magyar 4% koronajáradék-kötvénytulajdonosok figyelmébe!

A fiókpenztár a Magyar 4%-os koronajáradék-kötvények június hó 1-en esedékes szelvényeit már f. hó 20-ától kezdődőleg teljesen költségmentesen buváltja.